

תפלה שחרית-101 Tefila

תפילה During קריש Origin Of Lesson 34

Source 1

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ג' עמ' א' – תניא, אמר רבי יוסי: פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל. בא אליהו זכור לטוב ושמו לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי. לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי: שלום עליך, רבי! ואמרתי לו: שלום עליך, רבי ומורי! ואמר לי: בני, מפני מה נכנסת לחורבה זו? אמרתי לו: להתפלל. ואמר לי: היה לך להתפלל בדרך! ואמרתי לו: מתירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים. ואמר לי: היה לך להתפלל תפלה קצרה. באותה שעה למדתי ממנו שלשה דברים: למדתי שאין נכנסין לחורבה, ולמדתי שמתפללין בדרך, ולמדתי שהמתפלל בדרך – מתפלל תפלה קצרה. ואמר לי: בני, מה קול שמעת בחורבה זו? ואמרתי לו: שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת: אוי לבנים שבעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתם לבין האומות. ואמר לי: חייך וחיי ראשך, לא שעה זו בלבד אומרת כך, אלא בכל יום ויום שלש פעמים אומרת כך; ולא זו בלבד, אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמיא הגדול מבורך, הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר: אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם.

Translation: It has been taught: R. Jose says, I was once travelling on the road, and I entered into one of the ruins of Jerusalem in order to pray. Eliyahu of blessed memory appeared and waited for me at the door until I finished my prayer. After I finished my prayer, he said to me: Peace be with you, my master! and I replied: Peace be with you, my master and teacher! And he said to me: My son, why did you go into this ruin? I replied: To pray. He said to me: You ought to have prayed on the road. I replied: I feared that passers-by might interrupt me. He said to me: You ought to have said an abbreviated prayer. I therefore learned three things from Eliyahu: One must not go into a ruin; one may say the prayer on the road; and if one does say his prayer on the road, he may recite an abbreviated prayer. Eliyahu further said to me: My son, what sound did you hear in this ruin? I replied: I heard a divine voice, cooing like a dove, and saying: Woe to the children, on account of whose sins I destroyed My house and burnt My temple and exiled them among the nations of the world! And Eliyahu further said to me: By your life and by your head! Not in this moment alone does G-d so exclaim, but three times each day does G-d exclaim like that! And more than that, whenever Jews go into the synagogues and schoolhouses and respond: May His great name be blessed! the Holy One, blessed be He, shakes His head and says: Happy is the King who is thus praised in this house! Woe to the Father who had to banish his children, and woe to the children who had to be banished from the table of their Father!

Source 2

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מט' עמ' א' – אמר רבא: בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו, שנאמר: (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב, ובערב תאמר מי יתן בקר; הי בקר? אילימא בקר דלמחר, מי ידע מאי הוי? אלא דחליף. ואלא עלמא אמאי קא מקיים? אקדושה דסידרא ואיהא שמיא רבא דאגדתא, שנא': (איוב י') ארץ עפתה כמו אופל צלמות ולא סדרים, הא יש סדרים – תופיע מאופל.

תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: Raba said: And the curse of each day is severer than that of the preceding, as it is stated: In the morning you shall say: Would G-d it were evening! and at evening you shall say: Would G-d it were morning. Which morning would they long for? If I say the morning of tomorrow, nobody knows what it will be. Therefore it must be the morning which had gone. How, in that case, can the world endure? Through the Kaddish recited after the Scriptural reading, and the response of "May His great Name be blessed" which is uttered in the Kaddish after studying Aggadah; as it is stated: A land of thick darkness, as darkness itself, a land of the shadow of death, without any order. Hence if there are Scriptural readings, the readings bring light to the thick darkness.

Source 3

רש"י – תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מט' עמ' א' – אקדושה דסידרא סדר קדושה, שלא תקנוה אלא שיהו כל ישראל עוסקין בתורה בכל יום דבר מועט שאומר קריאתו ותרנומו והן כעוסקין בתורה; וכיון שנוהג בכל ישראל בתלמידים ובעמי הארץ. ויש כאן שתים: קדושת השם ותלמוד התורה, חביב הוא. וכן יהא שמיה רבה מברך שעונין אחר הגדה שהדרשן דורש ברבים בכל שבת היו נוהגין כך, ושם היו נקבצין כל העם לשמוע לפי שאינו יום של מלאכה, ויש כאן תורה וקידוש השם.

Translation: The words of the Kedusha found in the prayer of OOVah L'Tzion. That prayer was authored so that Jews would learn at least some Torah each day by reciting the words of Kedusha and their Aramaic translation by which they are learning. It was translated into Aramaic so that both learned and unlearned people could understand the verses. By reading the Hebrew and Aramaic translations, individuals fulfill two requirements: to sanctify G-d's name and to learn Torah, both of which are dear to G-d. In a similar manner, we recite the words Y'Hai Shmei Rabbah M'Vorach after hearing a talk on Aggaditah that a teacher customarily teaches publicly on Shabbat. People would congregate in synagogues in order to hear words of Torah because it was not a work day. By hearing Torah and answering Y'Hai Shmai Rabbah, the congregants also fulfilled the obligation of sanctifying G-d's name and learning Torah.

Source 4

מדרש משלי פרק יד' סימן ג' – ר' ישמעאל אומר בשעה שישראל נאספין בבתי מדרשות ושומעין אגדה מפי חכם, ואח"כ עונין אמן יהא שמיה רבא מברך, באותה שעה הקב"ה שמח ומתעלה בעולמו, ואומר למלאכי השרת בואו וראו עם זו שיצרתי בעולמי כמה הן משבחים אותי, באותה שעה מלבישין אותו הוד והדר, לכך נאמר ברב עם הדרת מלך.

Translation: Rabbi Yishmael said: at the moment that Jews are gathered together in synagogue and hear the Wise Man teach Aggaditah and then follow the period of learning with the words: Y'Hai Shmai Rabbah, at that moment G-d is happy and his prestige grows in His World. He says to his Ministering Angels: come and see this nation that I created in my world how much they praise me. At that moment, G-d is enwrapped in honor. That is why the verse says: In a large crowd, G-d's prestige grows.

Source 5

תשובות הגאונים החדשות – עמנואל (אופק) סימן לה' – תשנה – תשם. ועל מעשה הקדיש אשר שאלת לא נמצא בידינו עליו דבר מבורר היטב מן הראשונים, אך סמכוהו האחרונים על הפסוק הזה (ויקרא כב', לב') ונקדשתי בתוך בני ישראל; ועל מה שאמרו רבותינו במדרשו (ברכות כא', ב') כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה. מן הדברים הללו יוצא

להם שאם נתקבצו עשרה בני אדם לדבר מצוה בין בתפלה בין בתלמוד תורה צריכין לקדש. לכך אחר פסוקי דזמרה וסמוך לברוך הבוחר בשיר ובזמרה חי העולמים יקדישו פעם אחת, לפי שכבר סיימו את המצוה של פסוקי דזמרה ועכשו יתחיל באחרת שהיא ק"ש בברכותיה לפניה ולאחריה; ושמה יפסקו בין מצות ק"ש לפסוק צדקה או לדבר אחר, או שמה יעכב עליהם מעכב מלקרות ק"ש ויצאו בלא קדיש, לכך נתקן הקדיש אחר פסוקי דזמרה. וקדיש יאמרו אחר כל סיום י"ה, שגם היא מצוה בפני עצמה ואינה מתחברת עם מה שיאמר אחריה. וקדיש אחר יאמרו אחר ספר תורה, מפני שקריאת התורה בציבור בעשרה. וקדיש אחר סדר קדושה, מפני שהוא גם הוא מצוה בפני עצמה והוא דבר שבקדושה ולא יפחות מעשרה. וקדיש אחר המזמור או אחר הפרק או אחר המשנה או אחר ההגדה שרגילין לקרות במקצת מקומות אחר התפלה כאשר אנו אומרים להלאה (סוטה מט', א') אלא עלמא אמאי מקיים אקידושא דסדרא ואיהא שמיא רבה מברך דאגדתא. וקדיש של אחר אשרי במנחה מפני שהיא מצוה בפני עצמה דא"ר (ברכות ד', ב') אבינא כל האומר תהלה לדוד בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא. ולאחר ברכות של קרית שמע של ערבית מפני שתפלת ערבית רשות (עיין ברכות כו', ב') ושמה יצא אדם מן הכנסת אחר דגמרו את הברכות של אמת ואמונה ולא יתפלל שמונה עשרה ונמצא יוצא בלא קדיש. וצדוק הדין מצוה שחייבין הצבור כדאמר' (מגילה ג', ב') מבטלין תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה, וצריכין לקדש עליה. ומקצת הגאונים אמרו שאין ראוי לומר קדיש אחר צדוק הדין עד שיאמרו הקדיש אלא על דבר שהוא מענין המצוה. וגאונים אחרים אמרו שאין שם הפסקה שהקבורה מן המצוה היא. ואם יש את נפשך לומר למה לא יאמרו קדיש בהכנסת כלה לחופה שהיא מצוה והיא בעשרה? אי אפשר לומר כן, שהרי הצבור אינם באים אלא לכבוד בעלמא ואינם אומרים מאומה ועל מה יקדשו, שהרי אין הקדוש בלא שום אמירה של מצוה או של שבת.

Translation: Concerning the origin of Kaddish that you asked, we can not find a clear and definitive source from our ancestors but those who followed them based their recitation of it upon this verse (Leviticus 22, 32) And I will be sanctified within the people of Israel and upon what our Rabbinic leaders expounded from the verse that any prayer that sanctifies the name of G-d must be recited only in a group of ten men. From this we can learn that when ten men congregate to perform a mitzvah whether it be for prayer or for the study of Torah, they must recite a prayer in which they sanctify the name of G-d. As a result, after reciting the first part of the morning prayer, Pseukei D'Zimra, after the bracha in Yishtabach, they should recite Kaddish because they have completed the mitzvah of reciting Pseukei D'Zimra and they are about to begin a different mitzvah, Kriyat Shema and its blessings before and after. Perhaps they will interrupt the services after Pseukei D'Zimra in order to perform charity or for some other reason or perhaps some other event occurs that causes the group to disband and the group does not recite Kriyat Shema that day; it could occur that they would not recite Kaddish that morning. It is for that reason that they recite Kaddish after Pseukei D'Zimra. And they should recite Kaddish after Shemona Esrei because it too is its own mitzvah and it is not connected with that which is recited after it. And another Kaddish should be recited after the Torah Reading because in order to read from the Torah, ten men must congregate together. And another Kaddish after reciting the Kedusha in OO"Vah L'Tzion because it too is a mitzvah unto itself and it is a

תפלת שחרית-101 Tefila

Matter of Sanctity and requires that ten men be present. And another Kaddish after reciting a chapter of Tehillim, or after a chapter, or after studying a Mishna or after studying Aggadita that some regularly read after the morning prayer as we studied in Tractate Sotah, page 49 side 1, for what reason does G-d permit the world to continue to exist? because of the kedusha in OO'Vah L'Tzion and the recitation of "Yihai Shmai Rabbah" after hearing a talk on Aggadita. And then Kaddish after reciting Ashrei in the Mincha Prayer because reciting Ashrei is an independent mitzvah as it was taught in Tractate Brachot, page 4, side 2, Rav Abinah said: whoever recites Ashrei every day is promised a place in the Next World. And we recite Kaddish after reciting the blessings of Kriyat Shma in the Evening Prayer because the Evening Prayer is optional and perhaps someone will leave the group after the blessings of Kriyat Shma and skip Shemona Esrei and then miss hearing Kaddish. The prayer "Tzadok Hadin" that is recited at burial is a mitzvah that falls upon the community as it is written in Tractate Megilah, page 3, side 2, that one must take time away from learning Torah to accompany the corpse to the cemetery and to accompany a bride to her wedding, and it is necessary to say Kaddish at the burial. A minority of Gaonim hold that one should not recite Kaddish at a burial after reciting Tzodak Hadin until it is time to recite Kaddish because another mitzvah was performed (i.e. learning Torah). Other Gaonim hold that the burial itself is the mitzvah that triggers the recitation of Kaddish. Perhaps you are troubled by the question: why do we not also say Kaddish at a wedding since a wedding is a mitzvah that requires the presence of ten men? It is not appropriate to recite Kaddish at a wedding because the congregation is coming only to honor the couple; they do not say a word nor perform any act, so for what reason should those present say Kaddish. Kaddish is not recited unless those present have said some words that are part of a mitzvah or are words of praise.

Source 6

ערוך השולחן אורח חיים סימן נו' סעיף ד'—עד כמה עונין אמן יהא שמיה רבה? יש בזה דעות י"א שאין לענות רק עד עלמאי וזהו דעת הטור וכן משמע מהרמב"ם ע"ש. ודעת המקובלים לענות גם יתברך וזהו דעת רבינו הב"י שכתב בסעיף ג' העונים עד לעלמי עלמאי בלבד טועים הם כי אסור להפריד בין עלמאי ליתברך עכ"ל ומקורו מהמדרש [עב"י] ושם הכונה בהפסק דיבור כמבואר למעיין שם ומ"מ נראה שגם בעניינה אין להפסיק [ב"י] וכ"כ רבינו בחיי פ' שמות על פסוק ותעל שועתם אל האלהים [שמות ב, כג] וז"ל וצריך לחבר מלת עלמאי ליתברך ואין להפסיק בהם כלל כשם וכו' עכ"ל ויש שעונים עד דאמירן בעלמא [ב"י] בשם רבינו דוד אבודרהם] ורוב העולם תפסו לעיקר כדברי רבינו הב"י שעונים עד יתברך וכן המנהג [והגר"א כתב עד עלמאי] מיהו כל זה אם הש"ץ אומר מלה במלה במתינות אבל כשאומר במהירות ועד שהעונה עונה עד יתברך עומד הש"ץ בסוף הקדיש יאמר היחיד עד דאמירן בעלמא וכן ראיתי נוהגים.

Translation: Which is the final word that we include when we answer Amen, Yihei Shmai Rabbah? We find several opinions. Some say that you end with the word: Olmaya. That is the opinion of the Tur and so it seems is the opinion of the Rambam, It is the opinion of the Mikubalim (mystics) that you should end with the word: Yisbarach, That is also the opinion of the Beis Yosef who wrote in the third subparagraph of Siman 56 that those who end with the word: Olmaya are in error because it is improper to create a pause between the word: Olmaya and the word: Yisbarach. His source is a Midrash. Nevertheless, it would appear that the Midrash is concerned with a pause caused by idle chatter but it can also be interpreted as prohibiting a break caused by reciting Amen. So also held R. Bachya in his

תפלת שחרית-101 Tefila

comments to the verse (Shemos 2, 23). He wrote: it is necessary to link the word Olmaya and the word: Yisbarach and it is prohibited from pausing between those words. Others hold that you should continue until the words: D'Amiram B'Olma (the opinion of the Avudrohom cited by the Beis Yosef). The Majority hold like the Beis Yosef that you should end your response with Yisbarach (but the Vilna Gaon holds that you should stop with Olmaya). That is all well and good if the Shaliach Tzibbur recites the words of Kaddish slowly but if he says the words so fast that he finishes Kaddish before you reach Yisbarach, you should stop at Olmaya.

Source 7

ספר האורה חלק א [קטו] תיקון הקדיש-תיקון הקדיש כך הוא אמין יהא שמא רבא מברך לעולם לעלמי עלמא ולא לימא ולעלמי, לפי שאין באלה שבעה תיבות אלא עשרים ושמונה אותיות, כנגד ועתה יגדל נא כ"ה, ואם כן הא להו כ"ט אותיות.

Translation: The core of Kaddish is as follows: Amen Yihei Shmai Rabbah Mivorach L'Olam Lalmei Olmaya and do not include the Vav in the word: Oo'L'Olmah. That is because you do need to say seven words but you need to say words that total 28 letters. Those letters correspond to the word Koach in the verse: V'Ata Yidgal Nah Koach (Please allow our strength to grow). The word: Koach represents numerically the number 28. If you include the vav you will then have 29 letters.

Source 8

אורחות חיים חלק א' דין קדיש ופירושו אות ג'-ואין מפסיקין בין עלמא ליתברך דאמרינן בירושלמי ר' יהושע אשכחיה לאליהו דהוה מדבר קמיה שתין גמלין טעונין א"ל ומה הלין גמליא טעונין א"ל כלן טעונין רוגז. א"ל הני למאן. א"ל למאן דמפסיק ומדבר בין יתגדל לאמן יהא שמיה רבא ובין עלמא ליתברך ובין ברכ' לברכה ובין ישתבח ליוצר אם לא במילי דצבורא.

Translation: We do not pause between reciting the word: Olmaya and Yisbarach as we learn in the Yerushalmi: R. Yehoshua met Eliyahu Ha'Navi who was leading six thousand donkeys laden with freight. R. Yehoshua asked Eliyahu Ha'Navi: what are those donkeys carrying? He answered that they are carrying G-d's anger. Against whom? Against those who pause between saying Yisgadalei and Amen Yihei Shmai Rabbah and those who pause between Olmaya and Yisbarach and between Bracha and Bracha and between Yishtabach and Yotzer, with words that do not concern a communal need.

Source 9

אורחות חיים חלק א' דין קדיש ופירושו אות ה'-ויש בעניית הקדיש כ"ה תיבות לקיים מ"ש כח מעשיו הגיד לעמו ע"כ אמרו כל העונה אישר"מ בכל כחו פי' שיכוין בכ"ה אותיות שבו מובטח לו שהוא בן הע"הב.

Translation: We find in the response of Kaddish 28 words which correspond to the verse: Koach Ma'Asecha Higid L'Amo (the strength of Your actions he reported to Your people). All those who answer Yihei Shmei Rabbah Mivorach with all their strength (Ko'Ach); i.e. concentrate on the 28 words, He can then be confident that he will be rewarded with the next life.

Source 10

אורחות חיים חלק א' דין קדיש ופירושו אות ו'-ואלו הכ"ה תיבות הם מאמן יהא עד דאמרינן בעלמא על כן אין מפסיקין לעולם עד שיאמרו כלו. ואלו המפסיקים בברוך הוא, אם יש להם

תפלת שחרית-Tefila 101

טעם יביאו אותו.

Translation: These are the 28 words: from Amen until D'Amiram B'Olma. Therefore it is improper to ever pause until all those words are said. As a result, those who pause after Brich Hu need to come forward with a basis for doing so.